

(המשך ממחזור 27)

מדינת-ההתשה, פגע כדור שני צדף מצרי בראשו של שאול וייצמן עד גדת תעלת-סואץ, ונשאר תקוע במוחו.

עור, שהיה אז עדיין שר, טוען שהיתה לו תחושה מוקדמת שצומד לקרות משהו. הוא ישב במינון הכנסת, כאשר ניגש אליו סדרן ואמר לו כי הרמטכ"ל רוצה לדבר איתו בטלפון.

תוך כדי שפסע את הפגיעות המעטות אל המכשיר, עבד מוחו של עור בקדחתנות: "זה מוכרח להיות שאול. לחיים (ברילב) אין על משהו אחר לדבר איתי. לא יכול להיות שנהרג, כי את זה לא היה מספר לי בטלפון. אז הוא מוכרח להיות פצוע." הרימו את השופרת, שמע את קולו האיטי המשגע של ברילב: "עור, זה שאול..."

ברגע שבהם הוטס שאול לבית-החולים, דהר עור לשם בכביש, כדי לקבלו. הוא נשא את האלוקה פנימה. המיבחן הנורא ארך ימים, שבועות, אפילו שנים. ניתוח-המוח הצליח, אך המוח האנושי הוא מכשיר מסובך, וההחלמה עולה להימשך זמן רב.

וייצמן כימעט מובטל. הוא ליווה את הרמטכ"ל ויעץ לו בענייני-אוויר. "הייתי המאפרה של דוד", התלוצץ לאחר מכן, ברמוז על כך שבדרך כלל עמד לצידו.

אחרי המלחמה, עברה ישראל כולה תהליך של חשבון-נפש. וייצמן לא יצא מכלל זה. גם לי היה חלק ביצירת אווירה של התנשאות כלפי הערבים, "הודה וקרא לאומה", לחשוב מחדש.

לא היו לו אשליה לגבי התוצאות האמיתיות של המדיחמה. "מבחינה מדינית, הפכרנו את המלחמה. נכנסנו אליה כמעצמה, ויצאנו ממנה כמדינה מוכה."

היתה זאת ההתחלה של הערכה חדשה. לאחר מכן, כאשר הליכוד התנגד בחריפות להסכמי-ביניים עם מצריים וסוריה, תמך בהם וייצמן בגלוי, למרות שהיה חבר מנועת-חרות.

ויסקי בוואשינגטון

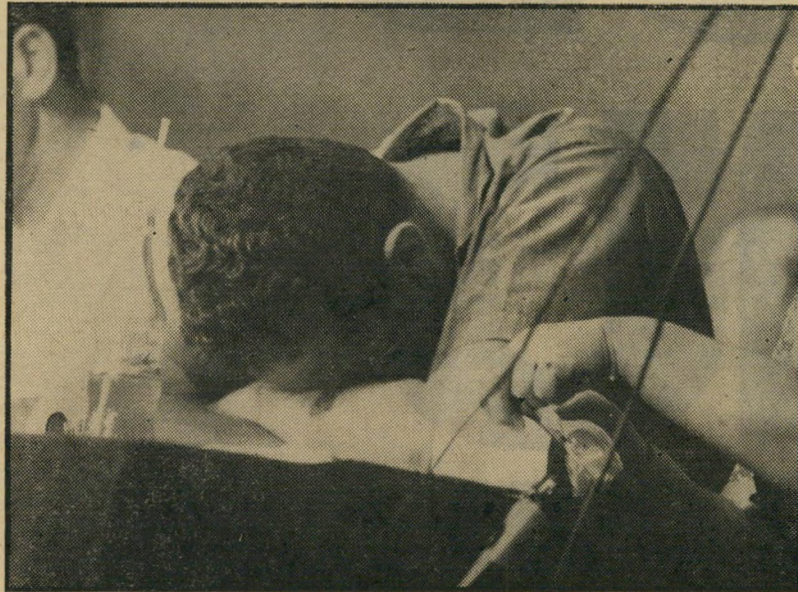
את התוצאות של מלחמת יום-הכיפורים היתה נפילת ממשלת גולדה-דיין, ועלייתו של יצחק רבין. הרמטכ"ל שתחתיו שירת וייצמן בשעתו כמס' 2 בצה"ל, כאשר עמד רבין להיבחר כראש-הממשלה,

וייצמן עצמו האמין שהוא ממלא את תפקידו, כשהוא מזהיר את הציבור שאין לסמוך על רבין בעיתות של מתח קיצוני. לקוליו אמר, לפני כן: "אם רבין ייבחר כשר-הביטחון, לא אגלה את העניין, מפני שאו לא תהיה לו האחריות העליונה, אך אם הוא עומד להיבחר כראש-הממשלה, לא תהיה לי ברירה." טעם מר. הקרע הפרשה השאירה אחריה טעם מר. הקרע בין שני האישים, המכבדים זה את זה מבחינת נות רבות, לא אוחה עד היום.

עלי הבחירה עצמה, ועל מינוי מוטה גור כרמטכ"ל אחרי דוד, היתה עור בשעתו בסאראקאום: "אחרי מלחמת יום-הכיפורים, התכונה העיקרית הדרושה לאדם לעשיית קאריירה היא ששתה ויסקי בווינגטון בזמן שפה קרו הדברים." גור היה הניספח הצבאי בווינגטון בעת המלחמה, ורבין היה קודם לכן שגריר ישראל בבירה האמריקאית. שניהם לא היו מוזהים עם מחדלי יום-הכיפורים.

חורתי!

ה עסקים שיוגשו, אך ליבו של עור וייצמן לא היה בהם. הוא התגעע למעורבות אישית בענייני המדינה. אחרי פירוסם ספרו ב-1975, ערכה תאגיד-חרות מסיבה

שרי-החבורה עזר וייצמן המיואש בשיבת מרכז חרות, שהחליטה על הפרישה מהממשלה (1970)

לרול הופעתו. מנחם בגין הופיע אליה. איתה זאת התחלה שי התפייסות. וייצמן אמר למיפלגה: "חורתי!" למחרת היום נפגשה מישלחת של ראשי-הליכוד — שימחה אלריל, יצחק שמיר ומיכאל דיסקל — עם וייצמן. הוציעה לו לנהל את מערכת-הבחירות של הליכוד לכנסת התשיעית.

וייצמן לא חשק בתפקיד, והעמיד תנאים קשוחים ביותר: שהוא יהיה האחראי הבידערי, ושאיש לא יתערב בניהול המערכה. להפתעתו, נתקבלו תנאיו, למרות שבגין התנגד לכך תחילתה.

מערכת-הבחירות של עזר וייצמן בבחירות של 1977 היתה מלאכת-מחשבת. מבחינה מסויימת, נשאה את חותם תוכנית-הניצחון של חיל-האוויר במלחמת ששת-הימים: פשטות קיצונית, קרי-מנחה יחיד, התעלמות גמורה מכל גורם מסית.

וייצמן התמקד באי-שביעתי-הרצון שהיתה נחלת הציבור אחרי 29 שנות שילטון מיפלגת-העבודה במדינה. פרשות השחיתות וההרגשה הכללית שהמימסד שוב אינו מתפקד. הוא קבע למערכת הליכוד סיסמה אחת ויחידה: "צרכים להחליף את השילטון!" והמסקנה: רק הליכוד מסוגל לבצע זאת.

מבצע הליכוד, ובייחוד הפעמים הנוגעים למדיניות הסיפור, נגזרו עד כמה שניתן. לא נעשה ולא נאמר דבר שעלול היה להפחיד בוחרים ולהרתיע אותם ממכור בעד הליכוד.

קרוב לוודאי שוייצמן לא היה מצליח למנוע בעד בגין מלהכריז בגין גלוי על התמנותיו הלאומניות הקיצוניות. לולא לקה ברין לפתע בהתקף-לב חמור, בכלל התקופה המכרעת של המערכה, לא היה בגין מסוגל להשתתף בה. בעודו נאבק עם המוות, ומחלים לאחר-מכן, לא יכול היה בגין למנוע בעד וייצמן מלהציג אותו כסכא טוב, המשק עם נכדיה, כמדויי המחשב. עד לשעות הקטנות מבקש אלא להיטיב עם העם ולהחליף את שילטון עסקני-המערך המושחתים.

איש לא ציפה לגודל הניצחון של הליכוד — מילכד וייצמן עצמו. היתה זו החוצפה לשי, לוח, לפני הבחירות, שני יודים לשימעותן פרס, ולהציעו לו בחשאי להצטרף בעוד מועד לליכוד. במהלך הלילה הארוך אחרי סגירת הקלפיות, לא היה בגין מוכן להאמין לתחשיבי המחשב. עד לשעות הקטנות של הבוקר, סירב להשמיע נאום-ניצחון, מחשש פן יתגלה מראה הניצחון כמיקסס-שווא.

הוא הפסיד, עד אז, בשמונה מערכות-בחירה רות. בוודאי לא היה קל לו להודות לעצמו

עזר וייצמן בשיבת חרות

אירעה פרשה מביכה: עזר פירסם מיסמך שי גינה לראשונה כי רבין לקה בהתמוטטות-עצי בים בימים המכריעים לפני מליחמת ששת-הימים.

התפתח ויכוח חריף. באותם הימים נהנה רבין מפופר לריות רבה, כאדם הנקי מכל רבב של מחדלי יום-הכיפורים. רבים האמינו כי וייצמן פעל מתוך קינאה.

שום אב לא פבל מפגיעת בנו יותר מאשר עזר. הפגיעה הטילה צל על כל חייו.

אחרי הניתוח, הוא שאל את עצמו איך לבטא את הרגשתי-תודותו למנתח. לבסוף ביקש להעתיק על קלף שיר של המשורר יצחק שלו, המוקדש לרופא צבאי, המסיי תיים במילים: "אתה המתקן את שגיאות המדינאי, המצי ביא / ומבטל הזמנות ששלח השטן לקברג, למספיד, / ולחוקק אותיות חצבה..."

הרעיון הזה, שהמדינאי והמצביא גורמים שהמליחמה תהיה כדתי-מנעית, רודף את עזר מאז. גם בסיפור הניצוי הוא מספר ששאל בעת גיוסו של שאול: "איזו מעות עשה הדור שלנו, היכן החטאנו, שגם אתם צריכים לזכת למליחמה?"

יתכן כי פגיעתו של שאול וייצמן תרמה, כעבור שבע שנים, תרומה עצומה לשלום.

המאפרה של דוד

ה מאורע השני היה, כמובן, מלחמת יום-הכיפורים. קולרין הזה, שהמדינאי כדתי-מנעית, רודף את בשעה נ בכוכר קראה לו אשתו, שאינה רנית, החוצה. "עזר רוצה שתטלפן איתי!"

קולרין הבין שקרה משהו מועז-עולם. הם סיבה אחרת לא היתה מביאה את עזר להפריע לו בתפלתו ולבקש ממנו לטלפן ביום-כיפור.

במילים קצרות סיפר עזר לקולרין שזה עתה צילצל לו ידיד ממישרד-הביטחון. נתקבל מידע מהימן שהמצרים עומדים לערוך התקפת-פתע בשעה 18.00. "אולם" הוסיף עזר, הם לא יתקיפו בערב. הם יתקיפו בצהריים! הבלד זה של כמה שעות היה גורלי. המטכ"ל קבע כי יש לבצע את הפעולות הדרושות להפעלת קו ברילב לקראת השעה שש בערב, כאשר תחלה ולרכוש אחיזה שעה 2 בצהריים, לא הושלמו פעולות אלה, והדבר החריף את השואה.

איך ידע עזר? באותו יום היה אורח פרטי, איש עסקים. לא היה לו מידע מיוחד. אך הוא ידע את העובדות של מלחמת-האוויר, והיה יכול לנחש את החי שובים של המפקד המצרי: לצבא המצרי דרושות כמה שעות של אוויר-ים כדי לחצות את התעלה ולרכוש אחיזה בגדה המיוזרחת. לאחר מכן עליו לנצל את שעות החשיכה לביסוס ראש-הגשר, מבלי שחיל-האוויר הישראלי יוכל להטרידו.

הוא צדק. במהלך המלחמה, כאשר הכנפיים של חיל-האוויר האהוב עליו קוצצו על-ידי טילי קרקע-אוויר, היה עזר